

การศึกษาความสัมพันธ์ของพื้นที่และเวลา ที่มีการแพร่ระบาดของคีตามีน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ที่กลุ่มงานตรวจยาเสพติด กองพิสูจน์หลักฐานกลางรับผิดชอบ

The study of the relationship between area and time with the spread of ketamine in
Bangkok area under the responsibility of Narcotics sub-Division, Central Police Forensic
Science Division.

ชยพัทธ์ วงศ์สุวรรณ

ณรงค์ กุลนิเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

narong.ku@ssru.ac.th

วิรงรอง ทำโย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

wirongrong.th@ssru.ac.th

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

S65562805004@ssru.ac.th

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

คีตามีนเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่มีการแพร่ระบาดและการนำไปใช้ในทางที่ผิดเพิ่มสูงขึ้นในประเทศไทย โดยผู้เสวมักนำคีตามีนไปใช้เดี่ยวหรือผสมกับยาเสพติดอื่น เช่น ยาอี แอปป์วอเตอร์ หรือสารเสพติดชนิดใหม่ ส่งผลให้ปัญหาการแพร่ระบาดมีความซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น วัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่และช่วงเวลาที่เกิดการแพร่ระบาดของคีตามีนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อระบุปัจจัยเชิงพื้นที่และเชิงเวลาที่น่าจะไปสู่แนวทางการป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดให้มีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ใช้วิจัยมาจาก 3 แหล่ง ได้แก่ (1) ระบบเครือข่ายและงานสารสนเทศสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ (2) หนังสือนำส่งของกลางยาเสพติด และ (3) แบบสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ร่วมกันเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า จำนวนรายการคดีคีตามีนที่ถูกจับกุมในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566–2568 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพของคีตามีนที่ส่งตรวจพบว่า อัตราส่วนของคีตามีนรูปแบบ “ผง” และ “เกล็ด/ผลึก” มีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนสถานที่จับกุมที่พบมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ริมถนนหรือทางสาธารณะ ภายในที่พักอาศัย และภายในห้างสรรพสินค้า/ร้านค้า และช่วงเวลา 00.00–06.00 น. เป็นช่วงที่มีจำนวนคดีจับกุมสูงที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงเวลาอื่น

คำสำคัญ: สถานที่, เวลา, คีตามีน

Abstract

Ketamine is a psychotropic substance that has seen a significant rise in prevalence and misuse within Thailand. Users increasingly consume Ketamine either in its pure form or mixed with other narcotics, such as Ecstasy, "Happy Water," or new psychoactive substances.

These patterns have rendered the epidemic more complex and multifaceted. The objective of this research is to investigate the relationship between the locations and timeframes of Ketamine outbreaks in the Bangkok Metropolitan Administration to identify spatiotemporal factors that can enhance the efficiency of proactive prevention and interdiction strategies. The research data was synthesized from three primary sources: (1) (F-net), (2) Drug Exhibit Submission Forms, and (3) Interviews with relevant practitioners. The collected data was then subjected to a comprehensive qualitative analysis. The study findings indicate that Ketamine-related arrests during the fiscal years 2023–2025 have shown a continuous upward trend. Furthermore, physical characteristic analysis of the exhibits revealed that Ketamine in both "powder" and "crystal/grain" forms appeared in similar proportions. Regarding the spatiotemporal analysis, the most frequent seizure locations were public roads or thoroughfares, private residences, and shopping malls/retail stores. Additionally, the period between 00:00 and 06:00 was identified as the peak timeframe with the highest frequency of arrests compared to other periods.

Key Words: Places, Times, Ketamine

บทนำ

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในประเทศไทย ปัจจุบันยังคงเป็นวิกฤตการณ์เรื้อรังและเป็นภัยคุกคามระดับชาติ แม้ภาครัฐจะมีความพยายามในการปราบปรามอย่างต่อเนื่อง แต่จำนวนคดียังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จากสถิติของกลุ่มงานตรวจยาเสพติดทั่วประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

ท่ามกลางสถานการณ์ดังกล่าว ปัญหาที่น่ากังวลและทวีความรุนแรงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คือการแพร่ระบาดของ "คีตามีน" (Ketamine) ความน่ากังวลมิได้จำกัดอยู่เพียงการเสพคีตามีนโดยตรงเท่านั้น แต่ปัจจุบันพบพฤติกรรมการนำคีตามีนไปใช้ในทางที่ผิดรูปแบบใหม่ โดยใช้เป็น "สารตั้งต้น" หรือส่วนประกอบหลักในการผสมกับยาเสพติดชนิดอื่น (Cocktail Drugs) อาทิ ยาอี (Ecstasy), ยาเสพติดดัดแปลงสูตร "แฮปปี้วอเตอร์" (Happy Water), หรือการผสมในสารระเหยสำหรับบุหรี่ปาไฟฟ้า พฤติกรรมเหล่านี้ทำให้การแพร่ระบาดมีความซับซ้อน ยากต่อการตรวจสอบ และสร้างความเสี่ยงต่อผู้เสพมากยิ่งขึ้น

การศึกษานี้จึงได้นำแนวคิดทางอาชญาวิทยามาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะ "ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม" (Crime Triangle Theory) ซึ่งอธิบายองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมว่าประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ผู้กระทำผิด (Offender) คือผู้จำหน่ายยาเสพติด 2) เหยื่อหรือเป้าหมาย (Victim/Target) คือผู้เสพ และ 3) โอกาสหรือสถานที่ (Place) คือจุดนัดพบหรือพื้นที่แลกเปลี่ยนยาเสพติด ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่า หากสามารถตัดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งออกไป โดยเฉพาะการจัดการด้าน "สถานที่" และ "โอกาส" จะสามารถระงับยับยั้งการเกิดอาชญากรรมได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถิติการส่งตรวจพิสูจน์คีตามีน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึง 2568 ที่กลุ่มงานตรวจยาเสพติด กองพิสูจน์หลักฐานกลาง มีจำนวนทั้งหมดเท่าใด มีแนวโน้มเป็นอย่างไร

2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลางคิตามีนที่มีการแพร่ระบาดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลช่วงเวลาและพื้นที่ ที่มีการจับกุมผู้ต้องหาในคดีเกี่ยวกับคิตามีนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) ผู้วิจัยเน้นการใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยการนำข้อมูลจากข้อมูลจากระบบเครือข่ายและงานสารสนเทศ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ (F-net) หนังสือนำส่งของกลางยาเสพติด (วยส.12) ที่นำส่งสถานตรวจพิสูจน์ รวมทั้งสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อศึกษาการแพร่ระบาดของคิตามีน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่มีหน้าที่ในการจับหรือยึด สอบสวนและตรวจพิสูจน์ในคดียาเสพติด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

2.1 เจ้าพนักงานจับหรือยึด จำนวน 7 ราย

2.2 พนักงานสอบสวน หรือผู้นำส่งยาเสพติดของกลาง จำนวน 7 ราย

2.3 ผู้ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด จำนวน 7 ราย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

กำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาที่จะศึกษา เพื่อศึกษาถึงสถิติ ลักษณะ เวลา สถานที่ ของ คิตามีนในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2568 เป็นระยะเวลารวม 3 ปี

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูลและประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลและได้สัมภาษณ์ประชากรเป้าหมายซึ่งแบ่งได้ เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ข้อมูลในระบบเครือข่ายและงานสารสนเทศ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ (F-net)

1.2 ข้อมูลในจากหนังสือนำส่งของกลางยาเสพติดที่พนักงานสอบสวนนำส่งของกลางมายังสถานตรวจพิสูจน์

1.3 การสัมภาษณ์ประชากรเป้าหมาย กลุ่มแรก คือ พนักงานสอบสวนหรือผู้จับยึดที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือระดับชั้นสัญญาบัตร ที่ทำงานด้านเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 2 ปีขึ้นไป ซึ่งจะทำการสัมภาษณ์ผู้จับยึดหรือพนักงานสอบสวน 2 คนต่อ 1 บก.น. กลุ่มที่สอง คือ ผู้ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานตรวจพิสูจน์ของกลุ่มงานตรวจยาเสพติด กองพิสูจน์หลักฐานกลาง ซึ่งมีอายุงานมากกว่า 2 ปีขึ้นไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การรวบรวมข้อมูลในระบบเครือข่ายและงานสารสนเทศ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ (F-net) ดังนี้ แบ่งกลุ่มตามจำนวนรายการในแต่ละปี, แบ่งกลุ่มตามพื้นที่ของกองบังคับการตำรวจนครบาล และแบ่งตามสถานีตำรวจนครบาล และจำแนกลักษณะของกลางโดยแบ่งตามรูปลักษณะทางกายภาพ

2.2 การรวบรวมข้อมูลในจากหนังสือนำส่งของกลางยาเสพติดที่พนักงานสอบสวนนำส่งของกลางมายังสถานตรวจพิสูจน์ ดังนี้ แบ่งกลุ่มตามช่วงเวลาในช่วงวัน ที่มีการจับกุมผู้ต้องหาเกี่ยวกับคดีของคิตามีน, แบ่งกลุ่มตามสถานที่ ที่มีการจับกุมผู้ต้องหาเกี่ยวกับคดีของคิตามีน, แบ่งกลุ่มตามพื้นที่ของกองบังคับการ

ตำรวจนครบาล และแบ่งตามสถานีตำรวจนครบาล และจำแนกลักษณะของกลางโดยแบ่งตามรูปลักษณะทางกายภาพ

2.3 การสัมภาษณ์ประชากรเป้าหมาย

นอกจากนี้ผู้วิจัยมีแนวทางในการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ แบบสามเส้า (Triangulation) คือการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาดังนี้

1) ทางด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลจำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งมีสถานภาพและบทบาทของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ถ้าข้อมูลที่ได้มามีความตรงกันเป็นส่วนมาก แสดงว่าข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง

2) ทางด้านเวลา ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเวลาที่มีเวลาว่าง ที่สามารถให้ข้อมูลได้ด้วยความสบายใจ ไม่เร่งรีบในการตอบ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลที่ได้มาผู้ให้ข้อมูลถูกต้อง

3) ทางด้านสถานที่ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามความเหมาะสม โดยจะคัดเลือกสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความพร้อม สบายใจ และไม่ขัดต่อการให้ข้อมูล

4) ทางด้านผู้วิจัย ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพียงผู้เดียว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารยืนยันได้ว่าข้อมูลถูกต้อง ตัดปัญหาที่ว่า ถ้าผู้วิจัยคนละคน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญก็จะให้ข้อมูลที่แตกต่างกัน สำหรับการสัมภาษณ์ในการศึกษาวิจัยฯ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของพื้นที่และเวลา ที่มีการแพร่ระบาดของคดีตามีน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่กลุ่มงานตรวจยาเสพติด กองพิสูจน์หลักฐานกลางรับผิดชอบ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยทำการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อสร้างฐานความรู้และกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย:

- หนังสือวารสารทางวิชาการ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ยาเสพติดและคดีตามีน
- กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และรายงานประจำปีของกองพิสูจน์หลักฐานตำรวจ
- ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

3.2 การกำหนดขอบเขตและพัฒนาเครื่องมือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและทิศทางของการศึกษา โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือดังนี้:

- การทำร่างแบบสัมภาษณ์ (Interview Guide) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- การนำรูปแบบคำถามและเครื่องมือวิจัยไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาให้

คำแนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขให้เกิดความถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ

3.3 การศึกษาภาคสนาม (Field Research) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่:

- ข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ: รวบรวมข้อมูลสถิติการตรวจพิสูจน์คดีตามีนจากระบบ F-net
- ข้อมูลจากเอกสารนำส่ง: ศึกษารายละเอียดจากหนังสือนำส่งของกลางยาเสพติดของพนักงานสอบสวน เพื่อวิเคราะห์พิกัดพื้นที่เกิดเหตุ วันเวลาที่ตรวจพบ และลักษณะทางกายภาพของของกลาง
- การสัมภาษณ์เชิงลึก : ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis): อธิบายลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่พบการแพร่ระบาด

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่และเวลา (Spatio-Temporal Analysis): ใช้หลักการตีความข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมโยง เช่น "ในเขตห้วยขวาง มักพบการแพร่ระบาดในช่วงเวลาหลังเที่ยงคืนในรูปแบบของเหลว" เป็นต้น

4.3 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation): ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากเอกสาร รายงานสถิติ และคำบอกเล่าของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัย

1. สถิติการส่งตรวจพิสูจน์คดีตามีน ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึง 2568 ที่กลุ่มงานตรวจยาเสพติด กองพิสูจน์หลักฐานกลาง จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้ให้ผลตามตารางดังนี้

ปี พ.ศ. / จำนวนรายการ	คุณภาพวิเคราะห์	ปริมาณวิเคราะห์	รวม
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	114	283	397
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	162	394	556
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	165	589	754

ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 มีการส่งตรวจพิสูจน์รายการของคดีตามีนรวม 397 รายการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 มีการส่งตรวจพิสูจน์รายการของคดีตามีนรวม 556 รายการ และ ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีการส่งตรวจพิสูจน์รายการของคดีตามีนรวม 1707 รายการ ซึ่งมีแนวโน้มของคดีตามีน ที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

การจับกุมคดีเกี่ยวกับคดีตามีน ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ บก.น. 3 – 9 ผู้วิจัยได้เจาะลึกข้อมูลโดยแบ่งกลุ่มตามพื้นที่ของแต่ละ บก.น. ให้ผลตามตารางดังนี้

หน่วยงาน / จำนวนรายการ	คุณภาพวิเคราะห์	ปริมาณวิเคราะห์	รวม
บก.น.3	21	89	110
บก.น.4	27	160	187
บก.น.5	222	384	606
บก.น.6	39	95	134
บก.น.7	44	108	152
บก.น.8	38	216	254
บก.น.9	49	185	234
หน่วยงานอื่น ๆ	1	29	30

กองบังคับการนครบาล 3 ถึง 9 มีการจับกุมและส่งตรวจพิสูจน์คดีคิตามีน ในปริมาณที่แตกต่างกันไป ดังนี้ บก.น. 3 จำนวน 110 คดี บก.น.4 จำนวน 187 คดี บก.น.5 จำนวน 606 คดี บก.น.6 จำนวน 134 คดี บก.น.7 จำนวน 152 คดี บก.น.8 จำนวน 254 คดี บก.น.9 จำนวน 234 คดี และหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 30 คดี รวมทั้งหมด 1707 คดี โดยพื้นที่ที่มีการส่งตรวจพิสูจน์มากที่สุดอันดับ 1 คือ พื้นที่ บก.น. 5 ซึ่งมีปริมาณมากกว่า บก.น.8 และ บก.น.9 จำนวนมาก

2. แบ่งกลุ่มตามลักษณะทางกายภาพ ของคิตามีนที่มีการแพร่ระบาดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ชนิด / จำนวน (ปี)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567	ปีงบประมาณ 2568	รวม
ผง	189	273	335	797
เกล็ด/ผลึก (ขาว/ใส)	208	282	419	825

ได้ข้อมูลจำนวนรายการของปีงบประมาณ 2566 ที่มีลักษณะเป็น"ผง" มีจำนวน 189 รายการ และเกล็ด/ผลึก (ขาว/ใส) มีจำนวน 208 รายการ จำนวนรายการของปีงบประมาณ 2567 ที่มีลักษณะเป็น"ผง" มีจำนวน 273 รายการ และเกล็ด/ผลึก (ขาว/ใส) มีจำนวน 282 รายการ และจำนวนรายการของปีงบประมาณ 2568 ที่มีลักษณะเป็น"ผง" มีจำนวน 335 รายการ และเกล็ด/ผลึก (ขาว/ใส) มีจำนวน 419 รายการ

3. ผลข้อมูลที่เกิดรวบรวมช่วงเวลาและพื้นที่ที่มีการจับกุมผู้ต้องหาในคดีเกี่ยวกับคิตามีนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ช่วงเวลา	จำนวน (รายการ)
0.00-6.00	835
6.00-12.00	261
12.00-18.00	205
18.00-24.00	405

ช่วงเวลาในแต่ละวันที่มีการจับกุมคดีเกี่ยวกับคิตามีน ทั้งครอบครองเพื่อเสพ และ ครอบครองเพื่อจำหน่ายนั้น ช่วงเวลา 00.00-06.00 น. มีแนวโน้มจำนวน 49 % ช่วงเวลา 06.00-12.00 น. มีแนวโน้ม 15 % ช่วงเวลา 12.00-18.00 น. มีแนวโน้ม 12% ช่วงเวลา 18.00-24.00 น. มีแนวโน้ม 24%

สถานที่	จำนวน(รายการ)
ริมถนน/ทางเดินสาธารณะ	851
ภายในที่พักอาศัย (ของผู้ต้องหา)	439
สถานบันเทิง/ผับ/บาร์	120
สินค้าออนไลน์/พัสดุขนส่ง	1
สวนสาธารณะ/พื้นที่โล่ง/ลานจอดรถ	109
ห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าต่างๆ	186

โดยสถานที่ ที่มีจำนวนความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ริมถนน/ทางเดินสาธารณะ ภายในที่พักอาศัย (ของผู้ต้องหา) และห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าต่างๆ ทำให้ผู้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สถิติการส่งตรวจพิสูจน์คดีตามีนในปี พ.ศ. 2566 ถึง 2568 ที่กลุ่มงานตรวจยาเสพติด กองพิสูจน์หลักฐานกลาง มีจำนวนทั้งหมดเท่าใด มีแนวโน้มเป็นอย่างไร

จากการวิเคราะห์สถิติข้อมูลการส่งตรวจพิสูจน์คดีสารเสพติดประเภทคีตามีน พบแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วง 3 ปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยมีจำนวนรายการส่งตรวจรวมทั้งสิ้น 1,707 รายการ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ 2566 และปีงบประมาณ 2568 พบว่ามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 100 หรือเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว

ผลการศึกษาปรากฏว่า พื้นที่ที่มีสถิติการจับกุมคดีคีตามีนสูงที่สุดคือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 (บก.น.5) ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนรายการคดีตามีนทั้งหมดที่ส่งตรวจมายังกองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

เมื่อพิจารณาเจาะลึกข้อมูลในระดับสถานีตำรวจภายในสังกัด บก.น.5 พบว่า สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ (สน.ทองหล่อ) มีจำนวนรายการคดีตามีนส่งตรวจสูงสุด โดยมีจำนวนประมาณ 220 รายการ คิดเป็นร้อยละประมาณ 20 ของจำนวนรายการรวมจากทั้งหมด 88 สถานีตำรวจนครบาล ในเขตอำนาจรับผิดชอบของกองพิสูจน์หลักฐานกลาง

2. ลักษณะของกลางคีตามีนที่มีการแพร่ระบาดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์สถิติลักษณะทางกายภาพของคีตามีนที่ส่งตรวจพิสูจน์ พบว่าสัดส่วนระหว่างลักษณะ 'ผง' และลักษณะ 'เกล็ดหรือผลึก (สีขาว/ใส)' มีอัตราส่วนโดยประมาณอยู่ที่ 50:50 (1:1) ข้อมูลดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน โดยของกลางลักษณะ 'ผง' มักสอดคล้องกับพฤติการณ์การครอบครองเพื่อเสพ ในขณะที่ลักษณะ 'เกล็ดหรือผลึก' มักพบในกรณีการครอบครองปริมาณมากและมีความบริสุทธิ์ของสารสูง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นการครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อเสพและจำหน่าย

ในส่วนของพื้นที่รับผิดชอบ พบว่า กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 (บก.น.5) มีสถิติการตรวจพบของกลางทั้งในลักษณะผงและลักษณะเกล็ดหรือผลึกสูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ในขณะที่ กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 (บก.น.3) พบของกลางลักษณะผงในสัดส่วนที่น้อยที่สุด และ กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 (บก.น.6) พบของกลางลักษณะเกล็ดหรือผลึกน้อยที่สุด

3. ข้อมูลช่วงเวลาและพื้นที่ ที่มีการจับกุมผู้ต้องหาในคดีเกี่ยวกับคีตามีนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

พบว่า ช่วงเวลา 00.00 น. – 6.00 น. มีการจับกุมคดีที่เกี่ยวข้องกับคีตามีนมากที่สุด คิดเป็นประมาณ 50 % ของคดีที่จับได้ทั้งหมด รองลงมาจะเป็นเวลา 18.00 น. – 24.00 น. ซึ่งคิดเป็นประมาณ 25 % ของคดีที่จับได้ทั้งหมด และช่วงเวลา 6.00 น. – 12.00 น. และ 13.00 น.- 18.00 น. รวมกันอีก 25% ซึ่งบริเวณที่มีการจับกุมมากที่สุดเรียงจากมากไปน้อย ดังต่อไปนี้

- บริเวณริมถนน/ทางเดินสาธารณะ
- ภายในที่พักอาศัย (ของผู้ต้องหา)
- ห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าต่างๆ
- สถานบันเทิง/ผับ/บาร์
- สวนสาธารณะ/พื้นที่โล่ง/ลานจอดรถ

- สินค้าออนไลน์/พัสดุขนส่ง

4. ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการศึกษาจากวัตถุดิบออกฤทธิ์ชนิดคีตามีนเพียงชนิดเดียวเท่านั้น เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาสำหรับผู้ที่สนใจในเรื่องของการแพร่ระบาดของยาเสพติด หรือวัตถุดิบออกฤทธิ์ให้ครอบคลุมมากกว่านี้ จึงควรมีการศึกษาเรื่องของการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุดิบออกฤทธิ์ชนิดอื่นๆ เพิ่มเติม

2. เนื่องจากการศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งการจะเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกมีความยาก ถึงอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยซึ่งอยู่ในสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สามารถนำข้อมูลที่นำเสนอบางส่วนมาใช้ศึกษาวิจัยได้เฉพาะหน่วยของตนเอง ทำให้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลของทั้ง กทม.ทั้งหมดยังไม่ครอบคลุม ดังนั้นควรเสนอให้มีการทำแบบสำรวจในเขตพื้นที่ บก.น.1 และ บก.น. 2 เพิ่มเติม

3. ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานยาเสพติดของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็วและถูกต้องตามที่กฎหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ปฏิบัติงานควรต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด และรับผิดชอบงานจนถึงที่สุด งานของข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้นถือว่าเป็นงานที่อันตรายมากที่สุดของอาชีพข้าราชการตำรวจ เพราะผู้ที่ครอบครองยาเสพติด จะทำงานเป็นกลุ่มใหญ่และจะมีผู้ที่มีอิทธิพลมาเกี่ยวข้องเสมอ อีกทั้งยังมีอาวุธต่างๆ ที่สามารถต่อสู้กับข้าราชการตำรวจ ดังนั้นจึงควรมีการฝึกอบรมข้าราชการเพื่อรับมือกับงานด้านยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

กลุ่มงานตรวจยาเสพติด สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ. (2559). **คู่มือการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.บริษัท อาร์ ที เอส จำกัด. (2553). ระบบเครือข่ายและงานสารสนเทศ สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2565). **รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2565**. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2568). **รวมกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก

สำนักยาและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. (2560). **คู่มือมาตรฐานการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดในของกลางเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: โอ-วิทย์ (ประเทศไทย)

United Nations Office on Drugs and Crime. (2006). **Recommended methods for the identification and analysis of amphetamine, methamphetamine and their ring-substituted analogues in seized materials**. New York: United Nations.

United Nations Office on Drugs and Crime. (2024). **Ketamine in East and Southeast Asia and Oceania on the rise (UNODC EWA)**. Retrieved August 2024, from <https://www.unodc.org/LSS/Announcement/Details/116e8cfa-0c76-4060-81b9-43620a71ffc1>